

VALTIONEUVOSTON VIKKO

Toimittanut Valtioneuvoston viestintäosasto

SISÄLLYSLUETTELO

TASAVALLAN PRESIDENTTI	71
Eduskunnan vastaukset	71
Kansainväliset asiat	77
Muuta	78
Nimitysasiat	78
VALTIONEUVOSTO	78
Hallituksen esitykset	78
Valtioneuvoston asetukset	78
Valtioneuvoston päätökset	80
Nimitysasiat	81
Raha-asiat	81

TASAVALLAN PRESIDENTTI

EDUSKUNNAN VASTAUKSET

Tasavallan presidentti vahvisti **30.12.2015** seuraavat lait:

Laki sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain 1 §:n muuttamisesta annetun lain ja rikoslain 2 a luvun muuttamisesta annetun lain kumoamisesta (HE 62/2015 vp). Sakon muuntorangaistuksen käytön laajentamista koskeva lainsäädäntö kumotaan. Laki tulee voimaan 1.1.2016.

(OM hallitusneuvos Anne Hartoneva 0295 150 344)

Laki ylikuormamaksusta annetun lain 5 §:n muuttamisesta (HE 117/2015 vp). Ylikuormamaksu määrätään ajoneuvon sallitun kokonaismassan ylittävältä massasta niin, että maksu on jokaiselta ylityksen täydeltä sadalta kilolta 30 euroa. Jokaiselta 2 000 kiloa ylittävältä sadalta kilolta maksu on kuitenkin 90 euroa ja jokaiselta 4 000 kiloa ylittävältä sadalta kilolta 120 euroa. Laki tulee voimaan 1.1.2016. (OM lainsäädäntöneuvos Jaakko Rautio 0295 150 500)

Laki eduskunnan virkamiehistä annetun lain muuttamisesta ja laki turvatoimista eduskunnassa annetun lain 3 §:n muuttamisesta (PNE 1/2015 vp). Eduskunta on puhemiesneuvoston tekemän ehdotuksen perusteella hyväksynyt lain eduskunnan virkamiehistä annetun lain muuttamisesta. Eduskunta on hyväksynyt perustuslakivaliokunnan mietinnön perusteella myös lain turvatoimista eduskunnassa annetun lain 3 §:n muuttamisesta. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. Eduskunnan lausuma; Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee kiireellisesti esityksen valtion virkamieslain muuttamiseksi siten, että valituskielto virkaan ja virkasuhteeseen nimittämistä koskevasta pää-

töksestä poistetaan. Samassa yhteydessä tulee valmistella ehdotukset myös eduskunnan virkamiehistä annetun lain ja muiden tarvittavien lakien muuttamiseksi niin, että perustuslain 21 §:n 1 momentissa jokaiselle taattu oikeus toteutuu kaikkia julkishallinnon virkoja ja virkasuhteita koskevissa nimityspäätöksissä. (OM lainsäädäntöneuvos Liisa Vanhala 0295 150 282)

Laki perintökaaren muuttamisesta, laki isyyslain muuttamisesta, laki oikeudenkäymiskaaren 10 luvun 17 §:n muuttamisesta ja laki kuolleeksi julistamisesta annetun lain 20 §:n muuttamisesta (HE 72/2015 vp). Perintökaareen lisätään perinnönjaon oikaisua ja omaisuuden palautusvelvollisuutta koskeva luku. Sääntelyä sovelletaan tilanteissa, joissa perillisen tai yleistestamentin saajan oikeus perintöön on aiemmin toimitetussa perinnönjaossa sivuutettu tai lapsen ja vanhemman välinen suhde vahvistetaan vasta perinnönjaon jälkeen. Lähtökohtana on, että kuolinpesästä omaisuutta saaneet palauttavat aiemmin toimitetussa perinnönjaossa saamansa omaisuuden perinnönjaon oikaisua varten. Lisäksi tehdään vähäisiä muutoksia isyyslakiin, oikeudenkäymiskaareen ja kuolleeksi julistamisesta annettuun lakiin. Lait tulevat

voimaan 1.1.2016. (OM lainsäädäntöneuvos Salla Silvola 0295 150 314)

Laki rikoslain 48 luvun muuttamisesta, laki luonnonsuojelulain 58 §:n muuttamisesta, laki valaiden ja arktisten hylkeiden suojelusta annetun lain 4 §:n muuttamisesta, laki Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain 11 §:n muuttamisesta ja laki Metsähallituksen erävalvonnasta annetun lain 9 §:n muuttamisesta (HE 55/2015 vp). Rikoslakiin lisätään törkeää luonnonsuojelurikosta koskeva rangaistussäännös. Törkeää ympäristön turmelemista koskevaan rangaistussäännökseen lisätään kaksi ankaroitamisperustetta. Ympäristön turmelemista koskevia tunnusmerkistöjä selvennetään. Luonnonsuojelulakiin, valaiden ja arktisten hylkeiden suojelusta annettuun lakiin, Suomen talousvyöhykkeestä annettuun lakiin ja Metsähallituksen erävalvonnasta annettuun lakiin tehdään tarvittavat muutokset viittaussäännöksiin. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. (OM lainsäädäntöneuvos Ville Hinkkanen 0295 150 165)

Laki puoluelain muuttamisesta ja laki ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain muuttamisesta (HE 73/2015 vp). Puoluelain nojalla maksettavan valtionavustuksen käytön valvontaa siirretään oikeusministeriöltä Valtiontalouden tarkastusvirastolle. Oikeusministeriö valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista siltä osin kuin valvonta ei kuulu valtionalouden tarkastusviraston tehtäviin. Puoluetukea voi jatkossa saada eduskuntapuolueiden lisäksi puolue, joka saa vähintään kahden prosentin valtakunnallisen kannatuksen eduskuntavaaleissa. Puoluetukea saavaa puoluetta ei myöskään poisteta puoluekisteristä, vaikka se ei saa kansanedustajapaikkaa kaksissa peräkkäisissä eduskuntavaaleissa. Puoluelaista poistetaan säännös, jonka mukaan puoluetuen jakoperustetta tarkistetaan, jos vähintään puolet puolueen kansanedustajista luopuu edustamasta puoluetta eduskunnassa. Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastusoikeus laajennetaan presidentinvaalissa tukiyhdistyksiin. Ilmoitusvelvollisuus vaalirahoituksesta europarlamenttivaaleissa laajennetaan koskemaan myös toista varaedustajaa. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. (OM ylitarkastaja Heini Huotari 0295 150 127)

Laki muussa kuin viranomaisessa tapahtuvasta kuluttajariitojen ratkaisemisesta, laki kuluttajariitalautakunnasta annetun lain muuttamisesta, laki liikennevahinkolautakunnasta annetun lain muuttamisesta, laki kuluttajansuojalain 2 luvun muuttamisesta ja laki velan vanhentumisesta annetun lain 11 §:n muuttamisesta (HE 74/2015 vp). Yksityisiä riidanratkaisuelimiä koskevassa laissa säädetään elinten kokoonpanosta sekä riidanratkaisusta vastaavien henkilöiden kelpoisuudesta, riippumattomuudesta ja puolueettomuudesta. Lisäksi laki sisältää eräitä elimissä noudatettavaan menettelyyn liittyviä säännöksiä. Näistä merkittävin on ratkaisusuosituksen antamista koskeva 90 päivän määräaika. Kuluttajariitalautakunnasta ja liikennevahinkolautakunnasta annettuihin lakeihin tehdään tarpeelliset menettelyä koskevat muutokset muun muassa käsitteilyaikojen osalta. Kuluttajariitalautakunnan toiminnan tehostamiseksi säädetään lisäksi, että lautakunta voi jättää sille tehdyn hakemuksen käsittelemättä, jos kuluttaja ei ole ensin ollut yhteydessä kuluttajaneuvontaan. Lait tulevat voimaan 9.1.2016. (OM erityisasiantuntija Riitta Haapasaari 0295 150 139)

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta (HE 37/2015 vp). Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosenttia korotetaan siten, että kuntien valtionosuusprosentti olisi 25,47 vuonna 2016 ja kuntien omarahoitusosuus olisi 74,53 prosenttia. Veroperuste-muutoksista johtuvaa kunnallisverojen 262 miljoonan euron nettomääräistä vähennystä vastaavasti lisätään kunnan peruspalvelujen valtionosuutta 48,14 eurolla asukasta kohden. Vuosina 2016–2019 toteutetaan kunnan peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotusten jäädytys. Laki tulee voimaan 1.1.2016. (VM lainsäädäntöneuvos Marja Isomäki 0295 530 414)

Laki yleisradioverosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta (HE 58/2015 vp). Yleisradioveron pienin maksuunpantava määrä korotetaan 51 eurosta 70 euroon. Laki tulee voimaan 1.1.2016. (VM lainsäädäntöneuvos Leo Parkkonen 0295 530 372)

Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta (HE 130/2015 vp). Ammattimaiseen kalastukseen käytettyjen

alusten polttoaineiden verokohtelua koskeviin säännöksiin tehdään vuoden 2016 alusta voimaan tulevan kalastuslain edellyttämät muutokset. Ammattimaisen kalastuksen määritelmä muutetaan kaupallisen kalastuksen määritelmäksi. Kalastuslukuksen polttoaineet ovat edelleen verottomia edellyttäen, että kalastusalus on rekisteröity kaupalliseksi kalastuslukuksi ja kaupallisen kalastuksen harjoittaja on rekisteröity kaupallisten kalastajien ryhmään I kalastuslaissa säädetyn mukaisesti. Laki tulee voimaan 1.1.2016. (VM lainsäädäntöneuvos Leo Parkkonen 0295 530 372)

Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 9 §:n ja liitteen muuttamisesta, laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta ja lain liitteen väliaikaisesta muuttamisesta, laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta ja laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta annetun lain muuttamisesta (HE 34/2015 vp). Lämmitys-, voimalaitos- ja työkonepolttoaineiden hiilidioksidiveroa korotetaan siten, että kevyen ja raskaan polttoöljyn sekä kivihiilen ja maakaasun hiilidioksidiveron laskeutaperusteena oleva hiilidioksiditonni arvo nostetaan 54 euroon, mikä merkitsee keskimäärin 14 prosentin suuruista korotusta kokonaisverotsoihin. Vuoden 2016 alusta voimaan tulevaa nestekaasun veroa korotetaan vastaavasti. Bioperäisten nestemäisten lämmityspolttoaineiden verotuksen rakenne säilyy ennallaan. Mäntyöljyn veroa korotetaan saman verran kuin raskaan polttoöljyn. Sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia muutetaan myös siten, että kaivostoiminnassa ja louhinnassa kulutettu sähkö siirretään alennettuun teollisuuden sähköveroluokkaan II. Kaivostoiminta palautetaan myös energiantensiivisen teollisuuden veronpalautukseen piiriin. Lisäksi lakiin tehdään eräitä lakitekniisiä muutoksia. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta annetun lain muuttamisesta tulee voimaan samaan aikaan kuin sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain liitteen muuttamisesta annettu laki (513/2015). (VM

lainsäädäntöneuvos Leo Parkkonen 0295 530 372)

Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 a §:n muuttamisesta (HE 59/2015 vp). Yhteisöjen saamen osinkotulojen verovapautta koskevaan sääntelyyn tehdään muutoksia. Osinkotulon verovapautta rajoitetaan siten, että osinko on veronalaista tuloa siltä osin kuin suoritus on verotuksessa vähennyskelpoinen osingon maksajalle. Jos suoritus on maksajalle vain osittain vähennyskelpoinen, osinko on veronalaista vain vähennyskelpoista määrää vastaavalta osin. Elinkeinoverolain osinkoverotusta koskevaan sääntelyyn lisätään myös yleinen osinkoveroetujen väärinkäyttöä estävä säännös. Säännöstä sovelletaan yhteisöjen verotuksessa järjestelyihin, jotka eivät ole aitoja ja joilla pyritään perusteettomasti hyödyntämään osinkotulon verovapautta koskevia säännöksiä. Säännöksen soveltamisedellytysten täytyessä osinko on veronalainen. Laki tulee voimaan 1.1.2016. (VM lainsäädäntöneuvos Leo Parkkonen 0295 530 372)

Laki hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla ja direktiivin 77/799/ETY kumoamisesta annetun neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta annetun lain muuttamisesta, laki verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta, laki rajoitusti verovelvollisen tulon verottamisesta annetun lain 3 ja 13 §:n muuttamisesta ja laki ulkomaisten väliyhteisöjen osakkaiden verotuksesta annetun lain 2 a §:n muuttamisesta (HE 129/2015 vp). Laeilla pannaan täytäntöön neuvoston direktiivi 2014/107/EU direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta siltä osin kuin on kyse pakollisesta automaattisesta tietojenvaihdosta verotuksen alalla. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. (VM neuvoteleva virkamies Anders Colliander 0295 530 289)

Laki yliopistolain 49 §:n väliaikaisesta muuttamisesta ja laki ammattikorkeakoululain 43 §:n väliaikaisesta muuttamisesta (HE 38/2015 vp). Yliopistolakia ja ammattikorkeakoululakia muutetaan väliaikaisesti siten, että vuosina 2016–2019 yliopistoille ja ammattikorkeakouluille osoitettava talousarvion määrärahaa ei koroteta yliopistoindeksin ja ammattikorkeakouluindeksin mukaista vuotuista

kustannustason nousua vastaavasti. Lait tulevat voimaan 1.1.2016 ja ne ovat voimassa 31.12.2019 saakka. Eduskunnan lausuma; Eduskunta edellyttää, että hallitus kattavasti seuraa korkeakoulujen rahoituksen riittävyyttä suhteessa korkeakouluille osoitettuihin tehtäviin. Erityisesti tulee seurata yliopiston perusrahoituksen vaalikaudella 2011–2015 toteutettujen ja tällä vaalikaudella toteutuvien leikkausten tosiasiallisia vaikutuksia yliopistojen toimintaan ja sitä, miten perusrahoituksen merkittävä väheneminen vaikuttaa tutkimuksen laatuun ja toteuttamisedellytyksiin sekä tutkimukseen perustuvan opetuksen tasoon ja saatavuuteen. Hallituksen tulee antaa asiasta selvitys sivistysvaliokunnalle vuoden 2018 keväällä. (OKM hallitussihteeri Laura Hansén 0295 330 098)

Laki yliopistolain 75 §:n 3 momentin ja 92 a §:n kumoamisesta (HE 76/2015 vp). Yliopistolain säännökset, jotka koskevat Helsingin yliopistolle ja Itä-Suomen yliopistolle vuosittain maksettavaa korvausta, jonka määrä vastaa niiden apteekki liikkeen harjoittamisesta saadun tulon perusteella maksettua yhteisöveroa ja apteekkimaksua, kumotaan. Laki tulee voimaan 1.1.2017. Eduskunnan lausuma; Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto, eduskunnan perustuslakivaliokunnan lausunnossaan PeVL 14/2015 vp (HE 76/2015 vp) esittämän kannan mukaisesti, harkitsee valtion vuoden 2017 talousarvioehdotuksen laatimisen yhteydessä apteekkimaksun korvauksen poistumisesta aiheutuvan tulonmenetyksen korvaamista asianomaisille yliopistoille kuitenkin siten, että tähän mahdollisesti varattava erillisrahoitus ei vaaranna muiden yliopistojen tai muun opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan julkisen talouden suunnitelman mukaista rahoitusosuutta vuodelle 2017. (OKM hallitussihteeri Laura Hansén 0295 330 098)

Laki yliopistolain muuttamisesta ja laki ammattikorkeakoululain muuttamisesta (HE 77/2015 vp). Yliopistolakiin ja ammattikorkeakoululakiin lisätään säännökset Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen ulkopuolisilta opiskelijoilta perittävistä lukuvuosimaksuista alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon johtavassa vieraskielisessä koulutuksessa. Lukuvuosimaksun määrä on vähintään 1 500 euroa lukuvuodessa. Korkeakouluilla tulee olla apuraha-

järjestelmä, jolla tuetaan maksulliseen tutkintokoulutukseen osallistuvien opiskelijoiden opiskelua. Lisäksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain tilauskoulutusta koskevia säännöksiä täsmennetään. Yliopistolain ja ammattikorkeakoululain säännökset, jotka koskevat koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaa, kumotaan. Yliopistolain oikaisuennettelyä koskevaa säännöstä lisäksi täsmennetään. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. Lukuvuosimaksuja koskevia säännöksiä sovelletaan korkeakouluja velvoittavana vasta 1.8.2017 tai sen jälkeen opintonsa aloittaviin opiskelijoihin. (OKM hallitussihteeri Laura Hansén 0295 330 098)

Laki kirkkolain muuttamisesta, laki evankelis-luterilaisen kirkon työmarkkinalaitoksesta annetun lain kumoamisesta, laki evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksesta annetun lain 3 §:n muuttamisesta ja laki evankelis-luterilaisen kirkon työehtosopimuksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta (HE 75/2015 vp). Kirkon keskushallintoa koskeviin säännöksiin tehdään muutoksia. Evankelis-luterilaisen kirkon työmarkkinalaitoksesta annettu laki kumotaan. Työmarkkinalaitosta koskevat säännökset otetaan tarpeellisilta osin kirkkolakiin. Kirkon työmarkkinalaitoksen ja kirkkohallituksen suhdetta selkeytetään yhdistämällä työmarkkinalaitos lähemmäksi kirkkohallitusta samalla turvaten työmarkkinalaitoksen päätöksenteon riippumattomuus. Kirkon ulkoasiain neuvosto lakkautetaan ja sen tehtävät siirretään piispainkokoukselle ja kirkkohallitukselle. Piispainkokouksen kokoonpanoa muutetaan siten, että sen jäseniä ovat vain piispat. Kenttäpiispaalla on läsnäolo- ja puheoikeus. Kirkkoneuvosten valinta kansliapäällikköä lukuun ottamatta siirtyy kirkolliskokoukselta kirkkohallitukselle. Kirkon eläkerahasto eriytetään kirkon keskusrahastosta säätämällä kirkon eläkerahastosta kirkko-laissa ja kirkkojärjestyksessä. Muutos on lainsäädäntötekniinen eikä vaikuta eläke-toimintaan. Kirkon yhteiskunnallisten tehtävien rahoituksen uudistuksen johdosta kirkkolakiin lisätään säännös perusteista, joiden mukaan kirkon keskusrahastolle maksettava rahoitus jaetaan edelleen seurakunnille ja seurakuntayhtymille. Kirkkolain tilintarkastusta koskevia säännöksiä muutetaan siten, että niissä otetaan huomioon vuoden 2016 alussa

voimaan tuleva tilintarkastusta koskeva lainsäädäntö. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. (OKM vanhempi hallitussihteeri Rami Sampalahti 0295 330 190)

Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja laki vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta (HE 79/2015 vp). Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia ja vapaasta sivistystyöstä annettua lakia muutetaan opetus- ja kulttuuritoimen hallinnonalan vuosien 2016–2019 valtionosuuksien indeksikorotusten jäädyttämisen toteuttamiseksi. Indeksikorotusta ei tehdä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslaissa säädettyä kunnan omarahoitusosuuteen lisättävää euromäärää laskettaessa eikä ammattilisten erikoisoppilaitosten yksikköhintaan tehdä arvioidusta kustannustason muutoksesta johtuvaa tarkistusta vuosien 2016–2019 osalta. Lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen ja taiteen perusopetuksen vuoden 2016 indeksikorotus tehdään laskennallisesti, mutta vastaavan suuruinen säästö huomioidaan koulutusmuotokohtaisissa euromäärissä, jotka vähentävät lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen ja taiteen perusopetuksen keskimääräisiä yksikköhintoja indeksikorotusta vastaavalla määrällä. Lisäksi museoiden, teattereiden ja orkesterien vuoden 2016 indeksikorotus tehdään laskennallisesti, mutta vastaavan suuruinen säästö huomioidaan kunkin taide- ja kulttuurilaitosmuodon osalta euromääräisesti yksikköhintoissa. Vastaavalla tavalla vapaasta sivistystyöstä annettua lakia muutetaan siten, että vapaan sivistystyön oppilaitosten yksikköhintoihin määrättäviin ja kansalaisopistojen osalta säädettäviin keskimääräisiin yksikköhintoihin tehdään vuoden 2016 indeksikorotusta vastaavat vähennykset. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. Eduskunnan lausuma; Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää pikaisesti mahdollisuuden poistaa ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulutuksen järjestäjien valtiolta saatujen kiinteistöjen luovutusrajaukset ja valmistelee tarvittavat säädösmuutokset. (OKM hallitussihteeri Matti Sillanmäki 0295 330 193)

Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 12 ja 48 §:n väliaikaisesta muuttamisesta (HE 120/2015 vp). Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia

muutetaan siten, että perusopetukseen valmistavan opetuksen rahoitusta myönnetään oppilaista, jotka eivät ole läsnä laissa säädettyinä laskentapäivinä, mutta joille järjestetään perusopetukseen valmistavaa opetusta yhtäjaksoisesti vähintään neljä kuukautta. Laki tulee voimaan 1.1.2016 ja se on voimassa vuoden 2016 loppuun. Lakia sovelletaan kuitenkin jo 20.9.2015 jälkeen aloitettuihin opintoihin. (OKM hallitussihteeri Matti Sillanmäki 0295 330 193)

Laki Suomen metsäkeskuksesta annetun lain 39 §:n muuttamisesta (HE 108/2015 vp). Suomen metsäkeskuksesta annetun lain siirtymäsäännöstä muutetaan siten, että Suomen metsäkeskuksen liiketoiminnan eriyttäminen myöhennetään vuoden 2015 lopusta vuoden 2016 loppuun. Laki tulee voimaan 1.1.2016. (MMM metsäneuvos Marja Kokkonen 0295 162 444)

Laki porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain muuttamisesta, laki kolttalain muuttamisesta, laki maatalouden rakennetuista annetun lain 2 §:n muuttamisesta ja laki maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta (HE 81/2015 vp). Lakien muutoksissa on pääosin kysymys kahden ensiksi mainitun lain sopeuttamisesta EU:n rahastokauden 2014–2020 maaseuturahastoa koskevaan lainsäädäntöön ja valtioneuvoston päätöksiin. Samalla yhdenmukaistetaan laeissa käytettyjä käsitteitä ja täsmennetään lakien soveltamisaloja siten, että tukitoimia rahoitetaan pääosin yhden rakennetukilainsäädännön nojalla. Lisäksi kahteen ensiksi mainittuun lakiin lisätään sähköistä hakua ja tukimenettelyä koskevat säännökset. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. (MMM lainsäädäntöneuvos Katriina Pessa 0295 162 252)

Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta, laki luonnonsuojelulain muuttamisesta ja laki metsästyslain 42 ja 75 §:n muuttamisesta (HE 82/2015 vp). Lailla vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta pannaan toimeen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus haitallisten vieraslajien tuonnin ja leviämisen ennalta ehkäisemisestä ja hallinnasta. Asetusta sovelletaan EU:n tasolla määriteltäviin haitallisiin vieraslajeihin. Lailla säädetään myös eräistä muista toimenpiteistä vieraslajiriskien hallinnan parantamiseksi. Vieraslajilailla korvataan luonnonsuojelulain sään-

nökset vierasperäisten lajien leviämisen rajoittamisesta sekä metsästyslain säännökset muiden kuin riis-taeläimiin kuuluvien vierasperäisten lintu- ja nisäkäslajien maahantuonnista ja luontoon laskemisesta. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin, mitkä lajit tai mihin lajiryhmiin kuuluvat lajit ovat kansallisesti merkityksellisiä haitallisia vieraslajeja. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. Vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain 4 ja 5 § tulevat voimaan kuitenkin vasta 1.1.2017. (MMM lainsäädäntöneuvos Pekka Kempainen 0295 162 456)

Laki maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta, laki maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta ja laki Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain 3 §:n muuttamisesta (HE 41/2015 vp). Kasvinsuojeluaineiden täydentävien ehtojen jouduttamisen valvontaan liittyvät ohjaus- ja valvonta-tehtävät siirretään Elintarviketurvallisuusvirastolta Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hoidettaviksi vuoden 2016 alusta. Lakia muutetaan lisäksi siten, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen myöntämiin tukiin liittyviä tehtäviä voidaan keskittää jonkin keskuksen tai joidenkin keskuksen tehtäväksi. Lakiin lisätään säännökset maitorekisteristä, jotka ovat tarpeen maidontuotannon perusteella myönnettävän tuen suunnittelua, hallinnointia, myöntämistä ja valvontaa varten. Maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annettua lakia täsmennetään nuorille viljelijöille myönnettävän tuen osalta. Lisäksi luovutaan mahdollisuudesta poiketa kotieläintalouden tukien myöntämisen edellytyksenä olevasta vähimmäispinta-alasta. Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annettua lakia täsmennetään siten, että suorina tukina maksettavassa tukimäärässä otetaan huomioon Euroopan unionin lainsäädännön rahoituskuria koskevat säännökset. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. (MMM lainsäädäntöneuvos Katri Valjakka 0295 162 235)

Laki huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista (HE 109/2015 vp). Lailla varmistetaan huviveneiden, vesiskoottereiden, niiden varusteiden ja moottoreiden vaatimustenmukaisuus ihmisten turvallisuuden, terveyden, omaisuuden ja ympäristön suojelemiseksi. Lain soveltami-

salaan kuuluville tuotteille asetetaan vaatimustenmukaisuutta ja markkinavalvontaa koskevia säännöksiä. Laki mahdollistaa edelleen tuotteiden innovatiivisen kehittämisen sekä historiallisten veneiden valmistuksen ja käytön. Laki tulee voimaan 18.1.2016. (LVM hallitusneuvos Silja Ruokola 0295 342 367)

Laki ajoneuvolain muuttamisesta, laki tieliikennelain muuttamisesta ja laki rikoslain 23 luvun 9 ja 12 §:n muuttamisesta (HE 24/2015 vp). Lakin muutoksilla poistetaan päällekkäinen kansallinen sääntely Euroopan unionin asetusten kanssa, jotka koskevat kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen sekä niin sanottujen nelipyöräisten ja maa- ja metsätaloudessa käytettävien ajoneuvojen tyyppihyväksyntää ja markkinavalvontaa. Kansallinen liikumavaran puitteissa sallitaan tieliikenteessä käytettäväksi erilaisia jalankulkijoiden käyttämiä ja polkupyöräilyyn rinnastettavia liikkumisvälineitä, sekä säädetään näitä koskevista liikennesäännöistä. Uutena ajoneuvoluokkana tulee käyttöön nopeammat tieliikenteessä sallittavat kevyet ajoneuvot ja erilaiset senioriskootterit, joissa saa olla sähkömoottori. Rikoslakiin sisältyvä moottori-ikäyttöisen ajoneuvon määritelmä päivitetään vastaamaan ajoneuvolakia. Liikennejuopumusta moottoritomalla ajoneuvolla koskevan rangaistussäännöksen soveltamisalaa laajennetaan lisäämällä siihen moottorilla varustetut polkupyörät ja kevyet sähköajoneuvot. Säännöstä sovelletaan myös jalankulkua avustavaan tai korvaavaan liikkumisvälineeseen, jota kuljetetaan kävelynopeutta nopeammin. Liikenteen turvallisuusvirasto vahvistetaan kansalliseksi yhteyspisteeksi osana uusien ajoneuvojen katsastuksista ja teknisistä tienvarsitarkastuksista annettujen direktiivien täytäntöönpanoa. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. Eduskunnan lausuma; Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa jalankulkua avustavan tai korvaavan liikkumisvälineen käyttöä koskevien joko jalankulkijaa tai polkupyöräilijää koskevien säännösten rajanvedon toimivuutta ja vaikutusta liikenneturvallisuuteen sekä, että hallitus tarvittaessa ryhtyy toimenpiteisiin liikenneturvallisuuden turvaamiseksi. (LVM yli-insinööri Maria Rautavirta 0295 342 564)

Laki ajokorttilain muuttamisesta, laki kuorma- ja linja-auton kuljettajien

ammattipätevyydestä annetun lain 2 ja 4 §:n muuttamisesta ja laki alkulokolla valvotusta ajo-oikeudesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta (HE 84/2015 vp). Lakiin sisältyvät traktoreiden kuljettamisen ajokortti- ja ammattipätevyysvaatimukset traktoreiden ajoneuvosäännöksiin tehtyjen muutosten johdosta. Lisäksi muutetaan alkulokolla valvotusta ajo-oikeudesta annetun lain 4 §:ä ja ajokorttilain säännöstä väliaikaiseen ajokieltoon määrittämisestä. Traktorin kuljettamisen vaatimukset klukevat asteittain kuljettettavan kaluston mukaan. Vähimmäisiän lasku ja ammattipätevyysvaatimuksen poistuminen väli-luokassa (LT) mahdollistavat aieman työllistymisen ja poistaisivat ammattipätevyyden hankkimisesta ja ylläpitämisestä aiheutuvat kustannukset. Nopeimpien traktoreiden ja kuorma-autojen kuljettajien yhdenmukaisilla vaatimuksilla kohdellaan kuljettajia tasapuolisesti ja otetaan kilpailuneutraaliteetin vaatimukset huomioon traktori- ja kuorma-autokuljettajissa. Alkulokollain toimivaltasäännökset vastaavat viranomaisten toimivallassa tapahtuvia muutoksia ja uuden kuljettajan ehtoa rikottaessa ajokielto saadaan alkamaan välittömästi väliaikaiseen ajokieltoon määrittämällä. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. (LVM yli-insinööri Maria Rautavirta 0295 342 564)

Laki vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista annetun lain kumoamisesta ja laki sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain muuttamisesta (HE 88/2015 vp). Vähittäiskauppojen sekä parturi- ja kampaamoliikkeiden aukioloajat vapautetaan ja poistetaan tarve aukioloja koskeviin poikkeuslupiin sekä säilytetään kauppaeskuksessa tai vastavassa myymäläkeskityksessä toimivan pienyrittäjän oikeus yhteen vapaa-päivään viikossa. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. (TEM kaupallinen neuvos Tomi Lounema 0295 062 697)

Laki kirjanpitolain muuttamisesta, laki kaivannaisteollisuutta ja puunkorjuuta aarniometsissä harjoittavien yritysten viranomaisille suorittamien maksujen julkistamisesta, laki osakeyhtiölain muuttamisesta, laki osuuskuntalain 8 luvun 9 §:n ja 16 luvun 6 §:n muuttamisesta ja laki luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta (HE 89/2015 vp). Kirjanpitolaisa muutetaan lukuisia kohtia.

Muutokset perustuvat keskeisesti vuoden 2013 tilinpäätösdirektiivin täytäntöönpanoon. Muutoksilla kevennetään tilinpäätössääntelyä etenkin pienyrityksille aiheutuva hallinnollista rasitetta. Laki mahdollistaa kirjanpidon tietoteknisen välineistön kehityksen huomioimisen. Samalla säädetään laki erityisestä tiedonantovelvoitteesta kaivannaisteollisuutta ja puunkorjuuta aarniometsissä harjoittaville yrityksille. Näiden yritysten tulee raportoida maakohtaisesti eri maiden hallituksille ja niiden alaisille tahoille maksamansa rahasummat. Lisäksi osakeyhtiö- ja osuuskuntalakiin sekä luottolaitos- ja säästöpankkilakiin tehdään kirjanpitolain uudistamisesta johtuvia tarkistuksia. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. Eduskunnan lausuma; Eduskunta edellyttää, että tilintarkastuslain muuttamista koskevassa hallituksen esityksessä tehdään tarvittavat muutokset lainsäädäntöön siten, että varsinaisen tilintarkastuksen kohteena voi olla yksinomaan tilinpäätös ja toimintakertomukseen kohdistetaan vain direktiivien edellyttämät toimet. (TEM neuvotteleva virkamies Mika Björklund 0295 063 586)

Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain muuttamisesta, laki yksityisistä teistä annetun lain 97 ja 98 a §:n muuttamisesta, laki maantielain 79 §:n muuttamisesta, laki ratalain 69 §:n muuttamisesta, laki saariston kehityksen edistämisestä annetun lain 12 §:n muuttamisesta, laki rakennuserinnön suojelemisesta annetun lain 16 §:n muuttamisesta, laki Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan eurooppalaisen asetuksen kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta, laki kalastuslain 60 §:n muuttamisesta ja laki siviilipalveluslain 7 §:n muuttamisesta (HE 90/2015 vp). Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettua lakia muutetaan siten, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämisen ja hallintokeskus päättää ELY-keskusten myöntämän valtionavustuksen maksamista ja takaisinperintää koskevista asioista ja valvoo ELY-keskusten lisäksi valtionavustuksen käyttöä. Lisäksi kehittämis- ja hallintokeskukselle siirretään eräiden maa- ja metsätalousministeriön, ympäristöministeriön ja liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan valtionavustusten maksamista ja takaisinperintää koskevia

tehtäviä. Siviilipalveluslaissa tarkoitettujen Siviilipalveluskeskuksen valtakunnalliset tehtävät siirretään hallinnollisesti kehittämis- ja hallintokeskuksen hoidettaviksi. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. (TEM neuvotteleva virkamies Elina Isoksela 0295 063 719)

Laki Vankiterveydenhuollon yksiköstä, laki potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta, laki Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta, laki Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 2 §:n väliaikaisesta muuttamisesta, laki Rikosseuraamuslaitoksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta, laki vankeuslain muuttamisesta, laki tutkintavankeuslain muuttamisesta, laki yhdyskuntaseuramusten täytäntöönpanosta annetun lain 77 §:n muuttamisesta, laki valvotusta koepapudesta annetun lain muuttamisesta ja laki henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annetun lain muuttamisesta (HE 49/2015 vp). Vankien terveydenhuollon järjestämisvastuu siirretään oikeusministeriön hallinnonalalta Rikosseuraamuslaitokselta sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle. Vankiterveydenhuollosta vastaa perustettava Vankiterveydenhuollon yksikkö, joka toimii Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisuudessa. Vankiterveydenhuollon organisaatiovalvonta säädetään Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintoviraston tehtäväksi samalla tavoin kuin muussa julkisessa terveydenhuollossa. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. Laki Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta tulee kuitenkin voimaan 1.3.2016. (STM hallitusneuvos Anne Koskela 0295 163 384)

Laki perhehoitolain 20 §:n muuttamisesta, laki omaishoidon tuesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta, laki kuntoutukselta työtoiminnasta annetun lain 23 §:n muuttamisesta, laki sosiaalihuoltolain 27 e §:n muuttamisesta, laki kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain muuttamisesta, laki työtapaturma- ja ammattitautilain muuttamisesta, laki maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain muuttamisesta ja laki urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain muuttamisesta (HE 93/2015). Lakeihin lisätään säännökset perhehoitajien, omaishoitajien, kun-

touttavaan työtoimintaan osallistuvien sekä vammaisten ja vajaakuntoisten työtoimintaan osallistuvien tapaturma- ja ammattitautiturvasta. Lakeihin otetaan viittaussäännös, jonka mukaan mainittuihin erityisryhmiin kuuluvat tulee vakuuttaa työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisella vakuutuksella. Tapaturma- ja ammattitautiturva ulotetaan samalla kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain nojalla järjestettävään työtoimintaan osallistuviin. Lisäksi työtapaturma- ja ammattitautilakiin, urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annettuun lakiin sekä maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilakiin tehdään joukko lähinnä teknilousteisia muutoksia. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. (STM hallitusneuvos Mika Mänttari 0295 163 125)

Laki työttömyysetuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja laki työttömyysturvain muuttamisesta (HE 94/2015 vp). Työttömyys-etuksien rahoituksesta annetussa laissa säädetään työttömyysvakuutusmaksujen soveltamisalasta. Maksuvelvollisuuden uudesta määrittelystä johtuen työttömyysturvakiin tehdään vähäisiä muutoksia, joista merkittävin on yrittäjämääritelmän muuttaminen. Samoin työttömyys-etuksien rahoituksesta annettuun lakiin tehdään vähäisiä, lain toimeenpanoa helpottavia muutoksia. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. Eduskunnan lausumat; 1) Eduskunta edellyttää, että TE-toimistojen osaamista, ohjeistusta ja toimintakäytäntöjä pikaisesti tarkennetaan omassa työssä työllistyvien ja yrittäjien työttömyysturvan osalta ja työvoimahalinnon ratkaisukäytäntöä seurataan yhdenmukaisen ratkaisukäytännön ja työttömyysturvaa hakevien oikeusturvan varmistamiseksi. Tarkennukset tulee tehdä erityisesti toiminnan sivu- ja päätoimisuuden sekä toiminnan lopettamisen osalta. 2) Eduskunta edellyttää, että epätyypillisissä työsuhteissa ja toimeksiantosuhteissa työskentelevien sosiaaliturvan kehittämistarpeet selvitetään ja selvityksen perusteella tarvittaessa valmistellaan lainsäädännön muutosehdotukset. (STM hallitusneuvos Esko Salo 0295 163 422)

Laki sairausvakuutuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta, laki sairausvakuutuslain muuttamisesta annetun lain muuttamisesta ja laki apteekkimaksusta annetun lain 2 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

(HE 106/2015 vp ja HE 128/2015 vp). 25 miljoonan euron lääkekorvaussäästö toteutetaan siten, että toimenpiteiden vaikutukset kohdistuvat sekä vakuutettuihin että lääkealan toimijoihin. Lakeja muutetaan siten, että vakuutetun alkuomavastuu muutetaan 50 euroon, ylemmän erityiskorvausluokan lääkekohtainen omavastuu muutetaan 4,50 euroon ja vuosiomavastuun ylityksen jälkeinen lääkekohtainen omavastuu muutetaan 2,5 euroon. Lääkealan toimijoille säästöstä kohdennetaan yhteensä 12,5 miljoonaa euroa ja säästö toteutetaan vuonna 2016 kertaluontoisella palautusmaksulla ja apteekkimaksun väliaikaisella korotuksella. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. (STM neuvotteleva virkamies Pekka Humalto 0295 163 193)

Laki sairausvakuutuslain muuttamisesta (HE 105/2015 vp). Sairauspäivärahan määräytymisessä käytettävän vuosittain palkkakertoimella tarkistettavan 70 prosentin korvaustason oikeuttavan vuosityötulon yläraja alennetaan 30 000 euroon. Tulorajan ylittävältä osalta sairauspäiväraha karttuu 35 prosenttia 56 032 euroon saakka ja sen ylittävältä osalta 25 prosenttia. Myös vanhempanpäivärahakaudelta maksettava 30 päivän korotettu korvausaste alennetaan 70 prosenttiin. Laki tulee voimaan 1.1.2016. (STM neuvotteleva virkamies Pekka Humalto 0295 163 193)

Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta (HE 107/2015 vp). Laissa säädetään muun muassa eurooppalaisen ammatikortin käyttöön otosta eräissä terveydenhuollon ammateissa komission täytäntöönpanosäädösten mukaisesti sekä hälytysmekanismista, jonka avulla toimivaltaiset viranomaiset voivat vaihtaa keskenään tietoja terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammattitoimintaa koskevista kieliloista ja rajoituksista. Ammattihenkilön kielitaitoon liittyvää sääntelyä tarkennetaan. Laki tulee voimaan 1.1.2016. Eduskunnan lausuma; Eduskunta edellyttää, että kielitaitovaatimuksen toteuttamista lain toimeenpanossa seurataan ja tarkastellaan tarvetta laajentaa EU- ja ETA-maiden ammattihenkilöiden kielitaidon osoittamisvelvollisuutta. Seuranon yhteydessä tulee selvittää direktiivin toimeenpanoa muissa jäsenmaissa. (STM neuvotteleva virkamies Eila Mustonen 0295 163 460)

Laki vuorotteluvapaalain muuttamisesta (HE 51/2015 vp). Vuorotteluvapaan työhistoriaedellytys korotetaan 20 vuoteen, vapaan enimmäiskesto lyhennetään 180 kalenteripäivään ja pitkän työuran tehneiden korkeampi vuorottelukorvaus poistetaan siten, että vuorottelukorvauksen taso on 70 prosenttia työttömyyspäivärahasta kaikilla vuorottelijoilla. Laki tulee voimaan 1.1.2016. (STM hallitussihteeri Pekka Paaermaa 0295 163 180)

Laki lapsilisälain muuttamisesta ja laki elatustukilain 4 §:n muuttamisesta (HE 70/2015 vp). Lapsilisän indeksidonnaisuus poistetaan 1.1.2016 alkaen. Lapsilisälakia ja elatustukilakia muutetaan myös siten, että Kansaneläkelaitokselle asetettua määrää aikaa toimittaa lapsilisää ja elatustukia koskeva veloituskelma sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöön ennen etuuden maksupäivää pidennetään. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. (STM hallitussihteeri Annika Parsons 0295 163 569)

Laki maatalousyrittäjien lomituspalvelulain muuttamisesta ja laki turkistuottajien lomituspalveluista annetun lain muuttamisesta (HE 112/2015 vp). Lakeja muutetaan siten, että lomituspalvelun kustannukset korvataan palvelun tarjoajalle, kotieläinyksikkörajaa nostetaan 6 kotieläinyksikköön ja palvelumaksuja nostetaan. Lisäksi maatalousyrittäjien joukkoa rajataan, lomituksen saamisen edellytyksiä ja sijaispuoikeutta rajoitetaan sekä yrittäjän omavastuuta lisätään maksujen korotuksilla. Laki turkistuottajien lomituspalveluista annetun lain muuttamisesta tulee voimaan 1.1.2016. Maatalousyrittäjien lomituspalvelulain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Eduskunnan lausumat; 1) Eduskunta edellyttää, että osana kokonaisuudistusta työnsuojelun valvontaan liittyvät toimivaltakysymykset selvitetään ja lomittajien työturvallisuutta ja sen valvomista koskevat säännökset saatetaan työsuojelulainsäädännön edellyttämälle tasolle. Lisäksi yrittäjän tarpeiden ja lomittajan työajan yhteensovittamista tulee tarkastella kokonaisuudistuksen yhteydessä siten, että lomittajan työn osa-aikaisuutta pystytään vähentämään. 2) Eduskunta edellyttää, että nyt säädettyään varallaolon maksullisuuden vaikutuksia lomituspalveluiden käyttöön ja käytänteisiin seurataan ja lomituksen kokonaisuudis-

tuksen yhteydessä tarkastellaan sen muutostarpeita. 3) Eduskunta edellyttää, että tuetun maksullisen lomituksen enimmäistuntimäärän riittävyttä ja rajoituksen vaikutuksia maatalousyrittäjien jaksamiseen seurataan ja tuntimäärän muutostarpeita tarkastellaan kokonaisuudistuksen yhteydessä. (STM hallitussihteeri Annika Parsons 0295 163 596)

Laki vakuutusyhtiölain 8 ja 16 luvun muuttamisesta, laki työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 1 §:n muuttamisesta, laki merimieseläkelain muuttamisesta, laki maatalousyrittäjän eläkelain 126 ja 127 §:n muuttamisesta, laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta, laki eläkesäätiölain muuttamisesta ja laki vakuutuskassalain muuttamisesta (HE 98/2015 vp). Lakien muutokset perustuvat pääosin lakiin kirjanpitolain muuttamisesta. Kirjanpitosäännösten osalta muutokset ovat pääosin sisällöltään teknisiä tarkistuksia, jotka johtuvat siitä, että kirjanpitolakia sovelletaan taustalakina vakuutustoimialan yrityksiin. Vakuutusyhtiölain, eläkesäätiölain ja vakuutuskassalain viittaussystematiikkaa muutetaan siten, että sovellettavia kirjanpitolain säännöksiä ei enää kirjoiteta auki niihin lakeihin, vaan kirjanpitolain säännöksiä sovelletaan viittaamalla niihin. Vastaavasti menetellään osakeyhtiölain kanssa samansisältöisten säännösten soveltamisessa vakuutusyhtiöihin. Vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuva sääntely säilytetään vakuutustoimialan yrityksiä ja eläkelaitoksia koskevissa yhteisöoikeudellisissa laeissa. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. (STM vakuutusylitarkastaja Tom Strandström 0295 163 430)

Laki yleisestä asumistuesta annetun lain 16 ja 51 §:n muuttamisesta ja laki eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain 54 §:n väliaikaisesta muuttamisesta (HE 127/2015 vp). Yleisestä asumistuesta annettua lakia muutetaan siten, että enimmäisasumismenoja tarkistetaan ensimmäisen kerran asumismenojen muutosta vastaavasti vuoden 2017 alusta. Lisäksi yleisen asumistuen perusomavastuun tulodonnaisuutta kiristetään. Eläkkeensaajan asumistuesta annettua lakia muutetaan siten, että vuonna 2016 sovelletaan samoja lämmitys-, vesi- ja kunnossapitokustannuksia, keskimääräisiä asumismenoja sekä asumismenojen enimmäismääriä kuin

vuonna 2015. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. (STM erikoistutkija Keijo Tanner 0295 163 304)

Laki vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain muuttamisesta, laki aravarajoituslain muuttamisesta, laki asumisoikeusasunnoista annetun lain muuttamisesta ja laki asunto-osakeyhtiötalolainojen korkotuesta annetun lain muuttamisesta (HE 99/2015 vp). Valtion tukemien vuokra- ja asumisoikeusasuntojen vuokrien ja käyttövastikkeiden määräytymisessä noudatettavaa omakustannusperiaatetta koskevia säännöksiä tarkennetaan muun muassa siten, että varautumisen tuleviin korjauksiin saisi olla enintään kohtuullista. Lisäksi eräitä Asumisen rahoitus- ja kehittämisselkulle kuuluvia korkotukilainojen maksuohjelmiin liittyviä tehtäviä siirretään Valtiokonttorille. Korkotukija aravalainajärjestelmiin liittyviä muutoksenhakusäännöksiä muutetaan siten, että muutoksenhaku hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen edellyttää pääsääntöisesti valituslupaa. Lait tulevat voimaan 1.1.2016. (YM hallitussihteeri Ville Koponen 0295 250 132)

Tasavallan presidentti ratifioi Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussääntöön vuonna 2010 Kampalan tarkistuskonferenssissa tehdyt muutokset ja vahvisti lain Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussääntöön vuonna 2010 hyväksytyjen muutosten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaatamisesta, lain rikoslain muuttamisesta sekä lain pakkokeinolain 10 luvun 3 ja 17 §:n muuttamisesta (HE 289/2014 vp). Lakien voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. (UM lähetystöneuvos Satu Suikkari-Kleven 0295 351 241)

KANSAINVÄLISET ASIAT

Tasavallan presidentti päätti **30.12.2015** seuraavat kansainväliset asiat:

Tasavallan presidentti hyväksyi Euroopan neuvoston dopingin vastaisen yleissopimuksen liitteen ja Yhdistyneiden Kansakuntien kasvatusta, tiede- ja kulttuurijärjestön (Unesco) kansainvälisen dopingin vastaisen yleissopimuksen liitteiden muutokset vuodelle 2016. (OKM kulttuuriasiainneuvos Satu Heikkinen 0295 330 102)

MUUTA

Tasavallan presidentti päätti **30.12.2015** seuraavat asiat:

Tasavallan presidentti päätti olla käyttämättä veto-oikeuttaan seuraavien maakuntalakiin osalta: Maakuntalaki kunnallisesti yhteensovitetuista sosiaalipalveluista, maakuntalaki kunnallisesti yhteen sovitetuista sosiaalipalveluista annetun maakuntalain muuttamisesta, maakuntalaki sosiaalihuollon suunnittelusta ja maakuntaosuudesta annetun maakuntalain muuttamisesta, maakuntalaki kuntien maakuntaosuuksista annetun maakuntalain 6 §:n muuttamisesta, maakuntalaki kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain soveltamisesta annetun maakuntalain muuttamisesta, maakuntalaki valtakunnan sosiaalihuollon sääösten soveltamisesta Ahvenanmaan maakunnassa annetun maakuntalain muuttamisesta, maakuntalaki toimeentulotukilain soveltamisesta Ahvenanmaan maakunnassa annetun maakuntalain 6 §:n muuttamisesta, maakuntalaki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain soveltamisesta Ahvenanmaan maakunnassa annetun maakuntalain muuttamisesta, maakuntalaki lastensuojelulain soveltamisesta Ahvenanmaan maakunnassa annetun maakuntalain muuttamisesta sekä maakuntalaki Ahvenanmaan maakunnan kuntalain 78 §:n muuttamisesta. (OM lainsäädäntöneuvos Janina Groop-Bondestam 0295 150 334)

Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumuksen hankkiminen seuraavan kansainvälisen sopimuksen voimaansaattamiseksi: Hallituksen esitys eduskunnalle kansainvälisestä tieliikenteestä Venäjän kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta (HE 85/2015 vp). (OM lainsäädäntöneuvos Janina Groop-Bondestam 0295 150 334)

NIMITYSASIAT

Tasavallan presidentti päätti **30.12.2015** seuraavat nimitysasiat:

Määräaikainen hovioikeudenneuvos, esittelijäneuvos Kari Veikko Juhani Vesanen Helsingin hovioikeuden ensiksi täytettävään hovioikeudenneuvoksen virkaan 1.1.2016 lukien, hovi-

oikeudenneuvos Pirjo Pauliina Aaltonen Helsingin hovioikeuden toiseksi täytettävään hovioikeudenneuvoksen virkaan 1.1.2016 lukien, hovioikeudenneuvos Mikko Yrjänä Saleva Helsingin hovioikeuden kolmanneksi täytettävään hovioikeudenneuvoksen virkaan 1.1.2016 lukien, hovioikeudenneuvos Ari Veikko Kyllönen Helsingin hovioikeuden neljänneksi täytettävään hovioikeudenneuvoksen virkaan 1.1.2016 lukien ja hovioikeudenneuvos Timo Jussi Ojala Helsingin hovioikeuden viidenneksi täytettävään hovioikeudenneuvoksen virkaan 1.3.2016 lukien. Määräaikainen hovioikeudenneuvos, asessori Liisa Katriina Lehikoinen Helsingin hovioikeuden ensiksi täytettävään hovioikeudenneuvoksen virkaan 1.1.2016 lukien ja vanhempi oikeussihteeri Risto Henriikki Niemiluoto Helsingin hovioikeuden toiseksi täytettävään hovioikeudenneuvoksen virkaan 1.1.2016 lukien. (OM hallitusneuvos Anne Hallavainio 0295 150 458)

VALTIONEUUVOSTO

HALLITUKSEN ESITYKSET

Valtioneuvosto antoi **30.12.2015** eduskunnalle seuraavat hallituksen esitykset:

Hallituksen esitys (HE 149/2015 vp) eduskunnalle suorasta kansainvälisestä rautatieliikenteestä Venäjän kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta. Suomen tasavallan hallituksen ja Venäjän federaation hallituksen välinen sopimus suorasta kansainvälisestä rautatieliikenteestä allekirjoitettiin Pietarissa 28.4.2015. Sopimuksen kohteena on Suomen ja Venäjän välinen suora kansainvälinen matkustaja- ja tavaraliikenne. Sopimuksen määräykset on sopeutettu EU-lainsäädännön vaatimusten mukaisiksi. Sopimuksella avataan Suomen ja Venäjän välinen rautatieliikenne kilpailulle siltä osin kuin liikennettä harjoitetaan Suomen rataverkolla. Sopimuksella ei kuitenkaan avata kilpailua vastavuoroisesti Venäjän osapuolen kanssa. (LVM hallitusneuvos Silja Ruokola 0295 342 367)

VALTIONEUUVOSTON ASETUKSET

Valtioneuvosto antoi **30.12.2015** seuraavat asetukset:

Valtioneuvoston asetus lainsäädännön arviointineuvostosta. Asetuksella perustetaan lainsäädännön vaikutustenarvioinnin arviointia varten riippumaton ja itsenäinen lainsäädännön arviointineuvosto. Neuvosto perustetaan valtioneuvoston kanslian yhteyteen lainvalmistelun laadun kehittämiseksi ja erityisesti lainsäädännön vaikutusten arvioinnin parantamiseksi. Valtioneuvoston yleisistunto nimittää neuvostolle puheenjohtajan ja enintään kahdeksan muuta jäsentä kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Asetus tulee voimaan 1.2.2016. (Vnk lainsäädäntöneuvos Sanna Helopuro 0295 160 170)

Valtioneuvoston asetus valtioneuvoston ohjesäännön muuttamisesta. Ohjesäännössä muutetaan opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaa koskevaa 18 §:ää vastaamaan varhaiskasvatuslain muutoksen käsitteistöä. Samalla poistetaan liikenne- ja viestintäministeriön toimialaa koskevasta 20 §:stä lehdistön tukeminen. Tehtävä siirtyy opetus- ja kulttuuriministeriölle vuoden 2016 alusta. Lisäksi ohjesääntöön lisätään uusi 29 a §, jonka tarkoitus on parantaa tiedonsaantia valmisteilla olevista hallituksen esityksistä ja parantaa valtioneuvoston työn yhteensovittamista sekä hallituksen ja eduskunnan työn yhteensovittamista. Asetus tulee voimaan 1.1.2016. (Vnk lainsäädäntöneuvos Sanna Helopuro 0295 160 170)

Valtioneuvoston asetus Rikosseuraamuslaitoksesta ja valtioneuvoston asetus vankeudesta annetun valtioneuvoston asetuksen 38 §:n muuttamisesta. Vastuu vankien terveydenhuollon järjestämisestä siirtyy 1.1.2016 oikeusministeriön hallinnonalalta sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle. Voimassa oleva Rikosseuraamuslaitoksesta annettu valtioneuvoston asetus (1108/2009) sisältää runsaasti nykyistä terveydenhuoltoyksikköä koskevaa sääntelyä. Hallinnonasiirron vaatimat säädosmuutokset on tarkoituksemukaisesti toteuttaa kumoamalla voimassa oleva asetus ja antaa sen tilalle uusi asetus, joka ei sisällä vankiterveydenhuoltoa koskevia säännöksiä. Vankeudesta annetun valtioneuvoston asetuksen (548/2015) 38 §:ssä säädetään kirjeiden ja muiden postilähe-

tysten avaamisesta, ilmoittamisesta ja avaamisen kirjaamisesta. Pykälään tehdään vankiterveydenhuollon hallinnonalasiirrosta johtuvaa teknisluonteista muutosta. Asetukset tulevat voimaan 1.1.2016. (OM hallituseuvos Anne Hartoneva 0295 150 344)

Valtioneuvoston asetus kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun asetuksen 5 §:n muuttamisesta. Asetuksessa säädetään kunnan peruspalvelujen perushinnat, joihin valtionosuuden laskenta perustuu vuonna 2016. Asetus tulee voimaan 1.1.2016. (VM lainsäädäntöneuvos Marja Iso-mäki 0295 530 414)

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastoista annetun valtioneuvoston asetuksen 12 ja 13 §:n muuttamisesta. Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle annetaan valtakunnalliseksi tehtäväksi aluehallintovirastoille säädetty uudet vankiterveydenhuollon ja puolustusvoimien terveydenhuollon organisaatiovalvontaa ja siihen liittyvää ohjausta koskevat tehtävät. Lapin aluehallintovirastolle annetaan valtakunnalliseksi tehtäväksi aluehallintovirastoille eläintautilain (441/2013) 85 §:n 2 momentin 4 kohdassa säädetty eläintautivalvonta sekä eläinsuojelulain (247/1996) 35 §:n 1 momentissa tarkoitettu eläinsuojelulain ja sen nojalla annettujen säännösten sekä lopetusasetuksen täytäntöönpano ja noudattamisen valvonta porotaurastamoissa ja niiden yhteydessä olevissa laitoksissa. Lapin aluehallintovirastolle valtakunnalliseksi tehtäväksi osoitettu vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeiden aukioloajoista annetun lain (945/2009) mukaisten poikkeuslupien myöntäminen poistetaan asetuksesta mainitun lain kumoamisesta johtuen. Asetus tulee voimaan 1.1.2016. (VM lainsäädäntöneuvos Sami Kouki 0295 530 129)

Valtioneuvoston asetus vakausmaksujen siirrosta yhteiseen kriisinhallintarahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta ja sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta. Sopimus, laki (1196/2014) ja asetus tulevat voimaan 1.1.2016. (VM neuvotteleva virkamies Jaakko Weuro 0295 530 302)

Valtioneuvoston asetus kansallisesti merkityksellisistä haitallisista vieraslajeista. Asetuksella säädetään haitallisista vieraslajeista, joista voi aiheutua vahinkoa Suomen luonnon monimuotoisuudelle tai muuta vahinkoa luonnonvaraiselle eliöstölle taikka vaaraa terveydelle tai turvallisuudelle. Asetuksella nimettyjä vieraslajeja ei saa tuoda maahan Euroopan unionin ulkopuolelta tai Euroopan unionin jäsenvaltiosta, kasvattaa tai myydä eikä pitää hallussa. Asetuksen liitteessä A yksilöidään haitallisina vieraslajeina pidettävät eläinlajit tai eläinlajiryhmät. Luetteloon otetaan tässä vaiheessa erityisesti ne lintu- ja nisäkäsvieraslajit, joiden maahantuontiin Suomen riistakeskus ei ole metsästyslain 42 §:n mukaisesti myöntänyt lupaa ja joiden maahantuonnin lupamenettelystä luovutaan vuoden 2016 alussa voimaan tulevalla metsästyslain muutoksella. Kansalliseen haitallisten vieraslajien luetteloon kuuluvat lajiryhminä nisäkkäistä petoeläimet ja lepakot. Petonisäkkäistä luetteloon kuuluivat myös muun muassa kesykoiran ja suden sekä kesykissan ja toisen kissaeläinlajin risteymät sukupolvissa F1–F4. Linnuista luetteloon kuuluvat lajiryhminä päiväpetolinnut, pöllölinnut ja varikset sekä lajeina kiljuhanhen risteymät muiden hanhilajien kanssa. Luetteloon sisältyy myös yksi matelijalaji sekä eräitä sammakkolajeja, joista tiedetään aiheutuneen viime vuosina vahinkoa erityisesti Varsinais-Suomen alueella. Asetuksen mukaan maahantuonti- ja muita kieltoja ei sovelleta lajien sellaisiin yksilöihin, joita käytetään esimerkiksi eläintarhoissa taikka turkiseläiminä. Luettelossa tarkoitettuihin koiran ja suden risteymiin sovelletaan tässä vaiheessa ainoastaan maahantuontikieltoa. Asetuksen liitteessä B nimetään kansallisesti merkityksellisenä haitallisena vieraslajikasvina tässä vaiheessa kaukasianjättiputki, joka toisin kuin muut Suomessa esiintyvät jättiputkilajit ei sisälly EU:n vieraslajiasetuksen nojalla säädettyyn unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien luetteloon. Asetus tulee voimaan 1.1.2016. (MMM lainsäädäntöneuvos Pekka Kempainen 0295 162 456)

Valtioneuvoston asetus maatalouden tukien tukialueista ja niiden saaristoksi luettavista osa-alueista annetun valtioneuvoston asetuksen liitteen muuttamisesta. Liitettä muutetaan

vuodenvaihteen 2015–2016 kuntien yhdistymisen johdosta. Kuntaliitoksia toteutuu 2016 vuoden alussa neljä: Kurikan ja Jalasjärven, Lahden ja Nastolan, Hollolan ja Hämeenkosken sekä Säkyän ja Köyliön liitokset. Asetus tulee voimaan 1.1.2016. (MMM vanhempi hallitussihteeri Juha Vanhatalo 0295 162 347)

Valtioneuvoston asetus jäänmurtoavustusta koskevasta yhteistyöstä ja vuorovaikutuksesta Itämerellä Venäjän federaation kanssa tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta sekä sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta. Sopimus, laki (95/2015) ja asetus tulevat voimaan 15.1.2016. (LVM liikenneneuvos Marjukka Vihavainen-Pitkänen 0295 342 685)

Valtioneuvoston asetus ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen muuttamisesta ja valtioneuvoston ajoneuvon rakenteesta ja varusteista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Asetukset liittyvät 1.1.2016 voimaan tuleviin lakimuutoksiin liittyen hallituksen esitykseen ajoneuvolain, tieliikennelain ja rikoslain 23 luvun 9 ja 12 §:n muuttamisesta. Muutoksilla päivitetään ja täydennetään kansallisia vaatimuksia L-luokkien ajoneuvojen sekä traktorien ja niiden perävaunujen sekä kevyiden sähköajoneuvojen käyttöä koskien sekä eräistä rakenteellisista vaatimuksista. Asetukset tulevat voimaan 1.1.2016. (LVM yli-insinööri Maria Rautavirta 0295 342 564)

Valtioneuvoston asetus ajokorteista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n muuttamisesta. Asetukseen lisätään uusi momentti liikennetraktoreiksi 1.1.2016 alkavalla siirtymäkaudella rekisteröitävien liikennetraktoreiden kuljettamiseen maatalouden kuljetuksissa vaadittavasta ajokortista. Asetus tulee voimaan 1.1.2016. (LVM yli-insinööri Maria Rautavirta 0295 342 564)

Valtioneuvoston asetus kirjanpitoasetuksen muuttamisesta ja valtioneuvoston asetus pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista. Asetuksissa annetaan tarkemmat määräykset eri kokoisten kirjanpitovallosten tilinpäätöksissä annettavista tiedoista. Asetusten antaminen liittyy kirjanpitolain muuttamiseen. Asetukset tulevat voimaan

1.1.2016. (TEM neuvotteleva virkamies Mika Björklund 0295 063 586)

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2016. Asetuksella säädetään, mitkä suoritteet ovat maksullisia, mistä suoritteista maksu peritään omakustannusarvon tai sitä alemman arvon perusteella ja mitkä suoritteet hinnoitellaan liikelatoudellisin perustein. Asetus tulee voimaan 1.1.2016 ja on voimassa 31.12.2016 saakka. (TEM neuvotteleva virkamies Elina Isoksela 0295 063 719)

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Asetuksessa keskitetään ELY-keskusten elinkeinot, työvoima ja osaaminen -vastuualueen sekä liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen tehtäviä. Tehtäviä keskitetään sekä alueellisesti muutaman ELY-keskuksen hoidettavaksi että valtakunnallisesti (yhden ELY-keskuksen) hoidettavaksi. Keskitämisellä pyritään säästämään toimintamäärärahoja ja tehostamaan henkilöstövoimavarojen käyttöä. Asetus tulee voimaan 1.1.2016. Asetuksen 5 §:n 2 momentissa ja 14 §:n 2 momentissa tarkoitettujen kasvihuonetuotannon tukien hoitamiseen sovelletaan kuitenkin tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä vuoden 2016 loppuun. (TEM neuvotteleva virkamies Elina Isoksela 0295 063 719)

Valtioneuvoston asetus yksityisistä teistä annetun valtioneuvoston asetuksen 16 §:n muuttamisesta ja valtioneuvoston asetus siviilipalveluksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 ja 2 a §:n muuttamisesta. Yksityisistä teistä annetun valtioneuvoston asetuksen (358/1962) 16 §:ää muutetaan siten, että yksityistieavustusten maksajavirastona toimii kehittämis- ja hallintokeskus ELY-keskuksen sijasta. Siviilipalveluksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1446/2007) 2 §:ssä säädetään siviilipalvelusasiain neuvottelukunnan toimikaudesta ja kokoonpanosta. Neuvottelukunnan kokoonpanossa Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen edustaja korvataan kehittämis- ja hallintokeskuksen edustajalla. Asetuksen 2 a §:ssä säädetään siviilipalvelusasiain neuvottelukunnan koulutusjaostosta. Pykälän 2 momentin mukaan koulutusjaoston

puheenjohtajana toimii neuvottelukunnan Kaakkois-Suomen ELY-keskusta edustava jäsen. Pykälää muutetaan niin, että Kaakkois-Suomen ELY-keskusta edustava jäsen korvataan kehittämis- ja hallintokeskusta edustavalla jäsenellä. Asetukset tulevat voimaan 1.1.2016. (TEM neuvotteleva virkamies Elina Isoksela 0295 063 719)

Valtioneuvoston asetus yritysten yhteishankkeisiin myönnettävästä kansainvälistymisavustuksesta vuosina 2016–2020. Asetuksella säädetään tarkemmin valtion talousarvion momenttien 32.01.40 (Valtionavustus yritysten kansainvälistymiseen ja yrittäjyyden edistämiseen) ja 32.20.43 (Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin) perusteella myönnettävien valtionavustusten myöntämisestä, maksamisesta ja käytöstä. Asetus tulee voimaan 1.1.2016 ja on voimassa 31.12.2020 saakka. (TEM ylitarkastaja Natalia Härkin 0295 049 016)

Valtioneuvoston asetus Vankiterveydenhuollon yksiköstä. Asetuksessa säädetään Vankiterveydenhuollon yksikön johtokunnan tehtävistä sekä Vankiterveydenhuollon yksikön johtavista virkamiehistä sekä heidän kelpoisuusvaatimuksistaan. Asetus liittyy vankiterveydenhuollon tehtävien siirtämiseen Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisuuteen perustettavaan uuteen Vankiterveydenhuollon yksikköön. Asetus tulee voimaan 1.1.2016. (STM hallitusneuvos Anne Koskela 0295 163 384)

Valtioneuvoston asetus maatalousyrittäjien lomituspalvelulain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta. Laki sopeuttaa Suomen maatalousyrittäjien lomitustarjontaan Euroopan unionin valtiontukien suuntaviivojen mukaiseksi. Koska komission tulee hyväksyä maatalousyrittäjien lomitustarjontaa kilpailupolitiikan mukaiseksi ja sisämarkkinoille sopivaksi, voidaan laki saattaa voimaan valtioneuvoston asetuksella vasta, kun Suomi on saanut komission hyväksynnän lomitustarjontamalle. Komissio on hyväksynyt Suomen maatalousyrittäjien lomitustarjontamalle sisämarkkinoille sopivaksi 15.12.2015. Asetus tulee voimaan 1.1.2016. (STM hallitussihteeri Annika Parsons 0295 163 596)

VALTIONEUUVOSTON PÄÄTÖKSET

Valtioneuvosto teki **30.12.2015** seuraavat päätökset:

Päätös siitä, mitkä edellisten hallituksen hyväksymistä valtioneuvostotoimista strategioista ovat edelleen linjausten osalta voimassa. Arviointi on kohdistunut 2000-luvulla hyväksytyihin strategioihin. Poikkeuksena tästä ovat eräät luonnonsuojeluun liittyvät ohjelmat, joiden voimassaolo perustuu lakiin. Arvioinnin kohteena on ollut yhteensä 127 asiakirjaa. Strategiat ja ohjelmat, joiden linjausten on arvioitu olevan edelleen ajankohtaisia, ovat pääosin valmistuneet 2010-luvulla. 60 strategian linjausten voimassaolo päättyi 31.12.2015 ja 67 strategian linjatukset jäävät voimaan. (Vnk ohjelma-neuvos Sirpa Kekkonen 0295 160 181)

Päätös merkitä eduskunnan kirjelmä harmaan talouden torjuntatoimenpiteiden arvioinnista pöytäkirjaan ja ryhtyä kirjelmään sisältyvästä kannanotosta aiheutuviin toimenpiteisiin. Eduskunta on hyväksynyt seuraavan mietinnön mukaisen kannanoton; Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin ja varmistaa, että harmaan talouden torjunta perustuu jatkossa viranomaisten yhteiseen tilannekuvaan ja kokonaisuuteen, jota johdetaan hallituksen toimesta tarkastusvaliokunnan mietinnössä esitetyllä tavalla. (SM ylijohdaja Kauko Aaltomaa 0295 418 850)

Päätös merkitä eduskunnan kirjelmä eduskunnan toimittamasta valtiontalouden tarkastusviraston pääjohtajan vaalista pöytäkirjaan. (VM budjettineuvos Niko Ijäs 0295 530 170)

Päätös asettaa kirjanpitolautakunta toimikaudeksi 1.1.2016–31.12.2018. Kokoonpano (varajäsenet suluisia): puheenjohtaja: hallintojohtaja, OTT, KTM Timo Kaisanlahti Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma; varapuheenjohtaja: Senior Fellow Anders Tallberg Hanken & SSE Executive Education (yliopistonlehtori Tapani Kykkänen Aalto-yliopiston Kauppakorkeakoulu); jäsenet: vakuutusyhtiö-tarkastaja Tom Strandström sosiaali- ja terveysministeriö (tilinpäätös-asiantuntija Pirjo Saarelainen Finanssialan Keskusliitto), erityisasiantuntija Tarja Järvinen valtiovarainministeriö (asiantuntija Tommi Toivola Elinkeinoelämän keskusliitto), neu-

votteleva virkamies Vesa Lappalainen valtiovarainministeriö (erityisasiantuntija Marja-Liisa Ylitalo Suomen Kuntaliitto), johtava tilinpäätösasiantuntija Virpi Haaramo (tilinpäätösasiantuntija Reija Anttila Finanssivalvonta, KTM, KHT-tilintarkastaja, KLT Jouko Karttunen Tiliaktiivi Oy (KTM, KHT-tilintarkastaja, yrittäjä Soile Tomperi), HTM-tilintarkastaja Erkki K. Mäkinen Vammalan Tilitoimisto Oy (HTM-tilintarkastaja Toni Koivu Tili-Koivu Oy), KHT-tilintarkastaja Tuomas Honkamäki Price-waterhouseCoopers Oy (KHT-tilintarkastaja Nina Johansson KPMG Oy Ab), Vice President Tuula Appelqvist Kemira Oyj (asiantuntija Hannu Ylänen Elinkeinoelämän keskusliitto), CFO Sari Pohjonen Reima Oy (HM, ylitarkastaja Anssi Leppänen Verohallinto) ja ekonomi, KLT Leena Rekola-Nieminen Rekola-Nieminen Oy (KTT Antti Fredriksson Turun yliopisto, Turun kauppakorkeakoulu). (TEM neuvotteleva virkamies Mika Björklund 0295 063 586)

NIMITYSASIAT

Valtioneuvosto päätti **30.12.2015** seuraavat nimitysasiat:

Valtioneuvosto myönsi virkavapautta lähetystoneuvos Tiina Larvalalle 1.1.2016–31.5.2019. (UM ulkoasiainneuvos Riitta Korpivaara 0295 350 714)

Oikeustieteen maisteri Pia Horttanainen ulkoasiainministeriön lainsäädäntöneuvoksen virkaan 1.1.2016 lukien. (UM ulkoasiainneuvos Riitta Korpivaara 0295 350 714)

Valtioneuvosto myönsi lainsäädäntöneuvos Päivi Leino-Sandbergille virkavapautta oikeusministeriön lainvalmisteluosaston lainsäädäntöneuvoksen virasta 1.1.2016–31.12.2019. (OM osastopäällikkö Askö Välimaa 0295 150 248)

Hallitussihteeri, oikeustieteen maisteri Anna Kankaanpää opetus- ja

kulttuuriministeriön hallitussihteerin määräaikaiseen virkasuhteeseen 19.1.2016–31.7.2016, kuitenkin enintään Piritta Sirvion virkavapauden ajaksi. (OKM hallitussihteeri Leo Luukkonen 0295 330 196)

RAHA-ASIAT

Valtioneuvoston raha-asiainvaliokunta puolsi istunnossaan **30.12.2015** seuraavia asioita:

Oikeusministeriön asetus eräistä tuomioistuinten hakemusmaksuista. Asetuksella nostetaan käräjäoikeuksien, hovioikeuksien ja markkinaoikeuden hakemusmaksuja aiempaa lähemmäs asioiden käsittelyn omakustannushintaa. Hakemusmaksuja korotetaan 52–150 prosenttia. Uusi yleinen hakemusmaksu on 250 euroa. Esimerkiksi käräjäoikeuden yleisimmän hakemusasian, avioeron, ensimmäiseen vaiheeseen maksu nousee 100 eurosta 200 euroon ja toiseen vaiheeseen maksu 60 eurosta 100 euroon. Tuomioistuinten tulot lisääntyvät korotusten vuoksi arviolta noin 4,2 miljoonaa euroa vuodessa, jos asiamäärät pysyvät edellisten vuosien tasolla. Asetus tulee voimaan 1.1.2016 ja on voimassa 31.12.2018 saakka. (OM hallitussihteeri Satu-Maaria Natunen 0295 150 456)

Vuoden 2015 talousarvion momentin 28.50.95 (Muiden eläkelaitosten valtion puolesta maksamien eläkemenojen ja valtiolle maksamien ennakoiden korkomenot) arviomäärärahan ylittäminen 3 150 000 eurolla. Ylitystarve johtuu korkomenojen määrään vaikuttavan laskuperustekorona muutoksista sekä ennakkomaksujen ja lopullisten maksujen määrien tarkentumisesta. (VM talouspäällikkö Jan Holmberg 0295 530 156)

Museoviraston oikeuttaminen tekemään Senaatti-kiinteistöjen kanssa Olavinlinnan katsomo- ja katosrakenteita Savonlinnassa koskeva käyttökorkorvaussopimus. Katsomo- ja katosrakenteiden pystytys vuosittain kesä-

kaudeksi ja purku syksyllä johtuvat pääasiassa Savonlinnan Oopperajuhlien järjestämisestä Olavinlinnassa. Oopperajuhlien päävastuulliset järjestäjät ovat Museovirasto yhdessä Savonlinnan Oopperajuhlien kannatusyhdistys ry:n ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Sopimuksen vuosittaiset kustannukset ovat noin 1,06 miljoonaa euroa (alv 0 %). Sopimus astuu voimaan 1.1.2016 ja on voimassa viisi vuotta. (OKM rakenne- ja museovirasto Liisa Munsterhjelm 0295 330 218)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus työterveyshuollon erikoislääkäriskoulutuksen kustannuksiin valtion varoista vuonna 2016 suoritettavasta määrärahasta. Asetuksella säädetään työterveyshuollon erikoislääkäriskoulutuksen kustannuksiin suoritettavan määrärahan suuruudesta erikoislääkäriskoulutuksen tutkintoa kohden sekä määrärahan kohdentamisesta yliopistoille, Työterveyslaitokselle, yksityisille terveyspalvelujen tuottajille ja työnantajan ylläpitämille terveysasemille. Lisäksi säädetään suoritettavien korvausten hakemisesta, koulutuspaikkasopimuksen sisällöstä sekä määrärahan käytöstä tehtävistä selvityksistä. Asetus tulee voimaan 1.1.2016 ja on voimassa 31.12.2016 saakka. (STM hallitusneuvos Liisa Katajamäki 0295 163 329)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus turkistuottajille järjestettävien lomituspalvelujen enimmäismääristä vuonna 2016. Asetuksella säädetään turkistuottajan vuosiloman enimmäismääräksi 18 päivää ja lisävapaan enimmäismääräksi 120 tuntia vuonna 2016. Enimmäismäärät säilyvät samansuuruisina kuin ne olivat vuonna 2015. Asetus tulee voimaan 1.1.2016. (STM hallitussihteeri Annika Parsons 0295 163 596)

Valtioneuvoston viikkoa koskevat tiedustelut ja huomautukset pyydetään osoittamaan valtioneuvoston viestintäosastolle, os. Snellmaninkatu 1 A, 00170 Helsinki, p. 0295 160 139, 0295 160 126.

Edita Publishing Oy, Helsinki 2016